

Mars 2022

1 mars

Odlingsrummet

När Björne byggde sitt garage flyttade han ut sina saker från verkstaden och jag fick plötsligt möjlighet att få ett rum för odling. Annars brukar värmegolv i badrummet, glasverandan och en av bänkarna i köket bli belamrade med sålådor och växter.

Nu kan allt detta flytta ut i odlingsrummet.

Det är särskilt bra i år eftersom vi har skaffat en kattunge, som älskar att gräva, rota och gnaga på allt möjligt.

Jag har ett tydligt minne av när Hannas, en av våra katter, i ett oöverskådligt ögonblick raskt gnagde av alla chiliplantorna som hade växt i två månader. Det blev ingen chili i det året...

De senaste veckorna har vi ägnat tid åt att göra iordning odlingsrummet. Vi har röjt undan alla grejor som förvarats i detta rum. Sen har vi monterat upp skåp som vi fått gratis, och två höga bokhyllor som vi också fått. Vi har målat väggar, skåp och snickerier så det ser fräscht ut.



Förra året drog Björne in vatten, så nu är det enkelt att vattna alla växter som står därute. Den gamla verkstadsbänken har Björne klätt med plåt, så nu kan jag blaska med vatten och hålla jord omkring mig utan att något blir skadat.



Under arbetsbänken finns en tunna för jordsäckar och en del av mina trädgårdsböcker och alla mina årgångar av tidningen Allt om Trädgård (jag har prenumererat ända från början, typ från 1993 eller nåt) har fått flytta ut i odlingsrummet och lämna plats för annat i biblioteket.



Vi har satt upp krokar, burkar för småsaker, som skruvar och spikar, och lådor för ännu fler småprylar.

Temperaturen i odlingsrummet håller vi på ca 12-14 grader med hjälp av en fläkt. Det är lagom för små plantor, men eftersom de flesta frön vill ha det varmare för att gro har vi en värmematta för sådderna som håller ca 25 grader med hjälp av termostat.



Ovanpå värmemattan står en stor odlingsbricka fylld med sand som jämnar ut värmen från mattan. För att behålla fukten och värmen i odlingslådorna har jag täckt dem med byggplast. Jag har klätt in en "softboard" med en bit linnetyg som jag hade liggande, och vips blev det en anslagstavla där jag kan sätta upp bilder på olika projekt och kom-ihåg-lappar.



Sedan har vi monterat LED-lampor under befintliga hyllor där sålådor och krukor ska stå när de grott. Svält och ljus, ca 14 tim/dygn, är vad dom vill ha för att bli stabila och knubbiga plantor som klarar att planteras ut.

Till sist har vi satt upp draperier som täcker vattenpump och proppskåp, och hyllorna där vi kommer att förvara en massa odlingsgrejor som ser skräpiga ut, när plantorna flyttat ut i det fria.

Jag måste säga att jag känner mig väldigt nöjd med vad vi åstadkommit, med enkla medel. Det enda vi köpt är färg, litet vävlim och tyg till draperier, och så fyra LED-lampor förstås. Resten har vi fått eller flyttat från andra ställen hemma.

Mina bröder brukar kalla mig för "hamstern," för att jag sparar en massa gamla grejor, dels för att jag i princip gillar gammalt bättre än nytt. Gamla grejor har liksom mer själ, men också för att jag tycker att man inte ska kasta sånt som kan användas. Men det tar plats och blir lätt skräpigt när man sparar en massa prylar som kanske kan användas någon gång i framtiden. Nu har vi både tömt förråden på många sparade prylar och dessutom fixat utan att spendera en massa pengar. Två flugor i en smäll!



14 mars

Tidig sådd

Purjolöken som jag sådde i slutet av januari har kommit upp och jag har planterat om den knippevis i planteringsjord. Den ser ut att växa bra. Kronärtskockorna har också planterats om så att de har varsin kruka med planteringsjord. Sju plantor blev det. Det borde räcka. Jag grävde upp några stora kronärtskocksplantor i höstas och har förvarat dem i hinkar i växthuset. Får se om de har överlevt vintern. Fjällkvanne och jätteverbena har inte grott än, så de har fått flytta ut för att "stratifieras." En del fröer behöver en köldperiod för att vakna till liv. Den koreanska chilin har inte heller grott. Den verkar litet svår. Det får nog bli någon annan chili till kimchi.

Jag har sått fler fröer, som basilika, timjan, tomat, paprika, meloner och gurkor, flera olika sorter av varje. Gurkor räknar jag med att så en omgång till senare, för att förlänga skörden. Jag har också sått bindsallat, som har kommit upp. Alla småplantor står under lysrören i odlingsrummet. Det blir spännande att se hur de kommer att trivas där.

Jag har två fina paprikaplantor kvar sedan förra året, som står inomhus på glasverandan. De har börjat blomma och jag handpollinerar dem för att det ska bli frukt. Dessutom fick jag ett citronträd till min födelsedag. Det har flera små citronkart. De största är ca 3 cm långa. Det blommar också, så jag pollinerar det också med samma tops.

Bina har vaknat. De är ute och hämtar pollen från hassel, al och vintergäck. Det verkar som om alla samhällen har överlevt vintern, men vi har inte tittat i kuporna än, så vi vet inte om det finns levande drottningar i alla kupor. Snart ska vi byta kupbottnar och rengöra dem, men vi väntar litet till en riktigt varm och vindstilla dag.

Tyvärr har vi fått avliva vår äldsta höna nyligen. Hon var en av de första som vi köpte och blev 12,5 år gammal. Det är sorgligt.



17 mars

Mer sådd och ”pumpaslakt”

Igår sådde jag en massa olika frön:

Olika kålsorter. Jag ska inte ha lika mycket kål som förra året. Det var så besvärligt med sniglarna som åt sönder kålen, och det blir svårt att få till någon form av växelbruk när man har så mycket av en enda sort. Kanske skulle jag prova att odla litet kål på gödselstacken bakom stallet. Kål vill ha mycket näring, och jag tror inte det är så mycket sniglar där. Enda nackdelen är att det inte är så mycket sol heller.

- Spetskål, en röd vacker sort som jag odlat tidigare och som kan lagras ett tag
- Grönkål
- Savojkål, tänkte bara ha några få plantor i år
- Mini Pak Choi, att odla i gurklådorna i växthuset tidigt på säsongen
- Broccoli, vanlig grön
- Vinterbroccoli med lila blommor och många små huvuden
- Kålrabbi, ”Superschmelz” som är den överlägset bästa sorten, stor och krispig

Sen behövs det litet fägring och ögongodis också:

- Rosenskära, egna frön av en sort som jag fått av en kompis, fin mörkrosa
- Rosenskära, dubbla i blandade färger
- Astrar, en sort som skiftar i blått och vitt
- Astrar, en starkt rosa sort, ny för mig
- Zinnia, samma mörkrosa sort som blev så fin förra året
- Kryddtagetes, orange sort som jag lyckats med tidigare år
- Ageratum (leverbalsam) en låg blå sort som jag brukar ha i urnor och krukor
- Ageratum, en högre sort, 60 cm, blå, som jag inte provat tidigare

Pumporna som jag förvarat inne i rumstemperatur sedan i höstas börjar mogna. Jag har ”slaktat” den största, en rejält stor ”Blue Hubbard.” Den var ärggrön när jag skördade den. Som mogen är den vaniljgul. När jag tagit ur kärnorna, skalat och tärnat den, hade jag tre fryspåsar med pumpabitar som vägde 6,2 kg. Det blir bra att ha till senare. En pumpa till, en ”Marina di Chioggia,” är också ätmogen, och dessutom två musselsquash. Två pumpor till har ännu inte mognat.

Pumpor är bra att odla på många sätt. Dels är det roligt för plantor och frukter blir så stora. Sedan är de användbara till mycket och kan dessutom lagras länge utan några speciella anordningar. Våra ligger på ett stort fat bakom soffan.



20 mars

Diverse pyssel här och där

Idag har vi varit flitiga och jag känner mig nöjd med dagen. Det var 12 grader varmt och strålende sol, så vi passade på att rengöra bottarna i våra bikupor. Björne lyfter två lådor med totalt 20 ramar, fulla med bin, honung och pollen. Det är tungt, så medan han håller upp lådorna får jag skynda mig att ta bort den botten de haft under

Vi kunde konstaterat att alla samhällen har överlevt. Ett samhälle är litet svagt. Det var det som krånglade i somras, där vi hade flera drottningar i rad som inte blev parade. Sent på hösten köpte vi en drottning som vi tror var parad. Vi har ännu inte gått igenom alla kupor för att kontrollera att det finns en äggläggande drottning i varje samhälle. Det gör vi när det blivit litet varmare. Nu är bi-odlingssäsongen igång på allvar!



Medan Björne rengjorde bottarna och brände rent ytan lätt med gasolbrännare för att bakterier och mögelsporer ska dö, passade jag på att städa och göra fint i biboden. Nu står allt på sin rätta plats, hyllorna är torkade och golvet sopat. Vi har också kastat bort några saker som vi inte kommer att använda, och tunnorna med hönsfoder och säckarna med kutterspån och torkat fint gräs har fått en egen hörna. I sommar ska vi fokusera på att smälta och rena vax i kasserade ramar. Då kommer vi att få ännu mer plats och ordning och reda. Det vore bra om vi kunde prägla egna mellanväggar av vårt eget vax, så vi slipper köpa. Men då måste vi köpa en apparat till det. Det är brist på vax och om man har otur kan man få vax som innehåller andra fetter än bivax, och dessutom finns risk att det finns bekämpningsmedel i vaxet. Det vill vi inte ha.



På kvällen målade Björne sista väggen i odlingsrummet/tvättstugan, så nu är det bara insidan på dörren kvar. Jag målade 8 tidningssamlare som jag har till mina trädgårdstidningar "Allt om trädgård." Det blev fint.

Tomatplantorna börjar få karaktärsblad, så snart kan jag plantera om dem i varsin liten papperskruka och näringsrik planteringsjord.

Kronärtskockor och gurkplantor står redan i egna krukor och hjärtbladen har ändrat färg från gulgrönt till friskt grönt. Jag har börjat gödselvattna kronärtskockorna försiktigt.



För många år sedan köpte jag en superbtra trädgårdssäck på trädgårdsmässan, att användas till löv, grenar och ogräsrens. Jag använder den också när jag mockar i höns huset och byter strö. Den är av modell större, 60 cm diameter och var inte billig, men har hållit i många år, till skillnad från billigare varianter som brukar gå sönder efter en eller möjligen två säsonger. Så i längden blir den billigare ändå. Och dessutom slipper man reta sig på att saker går sönder för att de är av dålig kvalitet. Den har rejäla handtag på sidorna uppe vid kanten och nere vid botten och även på undersidan av botten. Den är av ett amerikanskt märke och jag har försökt hitta en återförsäljare i Sverige, men utan framgång. Så nu tänker jag sy egna säckar. Jag köpte presenning i höstas och för ett par dagar sedan sågade vi ut bottnar och remsor som ska sitta uppe runt kanten för att hålla säcken öppen, från en gammal IBC vattentank. Själva buren som tanken stod i har vi använt för att stapla ved i. Nu är det bara själva sömnaden kvar. 😊 Jag måste hitta någon kraftig tråd som tål väta utan att ruttna. Förhoppningsvis funkar de kraftiga jeansnålarna som jag redan har till symaskinen, till att sy genom flera lager av den kraftiga presenningen och banden som ska vara till handtag. Jag har material till fyra säckar.



22 mars

www.fröbanken.se

Jag skulle ju bara köpa frö till foderbetor... och sen gick det som det gick... Jag hade aldrig hört talas om Fröbanken tidigare, men hörde ett tips på en pod om att höns gillar foderbetor och att man kunde köpa frön hos Fröbanken. Sen hittade jag en massa spännande fröer på deras hemsida och det hela slutade med att jag köpte 23 olika sorters fröer. 😊 Men det är helt ok, för de flesta fröer håller i flera år, speciellt om man förvarar dem svalt. Dessutom var de förhållande vis billiga. De flesta påsar kostade ca 25:-. Jag köpte frö till fyra olika sorters basilika, bland annat två sorters salladsbasilika som har blad stora som salladsblad. Jag hittade en vattenmelon som jag inte sett tidigare, en jättetomat som under optimala Förhållanden kan väga 1 kg, men oftare 300-600g, och det kan ju räcka 😊



Dessutom köpte jag frö till ett par tomatersorter, San Marsano som är bra till tomatås eftersom den är tjockväggig med litet kärnhus, och en sort som dom kallar "picknick-tomat." Den består av en klase små tomater som man kan bryta isär med fingrarna och äta en och en, eller skära i dekorativa skivor.

Jag kan verkligen rekommendera

www.fröbanken.se.

Hemsidan är ovanligt bra, tydlig och lätt att hitta på, leveransen snabb och service utmärkt. Jag fick ett par små presenter, en påse ringblomsfrön och en praktisk liten stril som man kan skruva på en petflaska och sedan vattna frösådder med. I leveransbekaftelsen fick jag en lista över alla fröer med bilder och länkar till varje frösort, så man enkelt kan läsa fakta om varje sort.

Jag är mycket nöjd!

Jag har köpt sättpotatis, två sorter som är nya för mig. De heter "Queen Anne" och "Almonda." Jag har satt dem i små krukor så att de kan bilda rötter och groddar.

På så sätt kan man vinna en hel månad och få skörd innan eventuell brunröta hinner slå till. Jag har sått mjölmajs, "Painted Mountain" av fjolårets egna frön, och de har redan kommit upp och är ca 5 cm långa. Nio daliaknölar är planterade i stora krukor med planteringsjord för att de ska hinna bilda blad och börja växa innan de planteras ut när frostrisken är över.

Det är fullt med plantor under mina LED-lampor, och jag kommer att få svårt att få plats med allt som ska försås och omplanteras. Därför har jag röjt av en hel hylla till och bett Björne montera upp två LED-lampor till. Det dröjer några veckor innan jag kan flytta ut dem i växthuset. De två kommande veckorna ska det bli kyligt på dagarna och flera minusgrader på nätterna.



30 mars

Att torka livsmedel

Vi har haft många varma och soliga dagar i mars, och snön hade nästan smält bort helt och hållet. Isen på sjön gick upp för ett par dagar sedan, men sen kom vintern tillbaka med snö och kallt både på dagar och nätter. Så nu får man göra en liten paus i trädgårdsarbetet och sysselsätta sig med annat.



Vi har fortfarande många purjolökar kvar i en 20-litershink i jordkällaren, så jag passade på att torka purjo i min torkapparat. Jag skar den i ganska tunna skivor och på 12 timmar var den kruttorr. Samtidigt passade jag på att torka tunna skivor av en musselsquash också.

Jag fick ett bra tips om vinterförvaring av purjolök, när jag lyssnade på en pod. Man lägger sand i en stor hink, sen bäddar man in purjolökens rötter i sanden, man typ planterar den i hinken som man förvarar i jordkällaren, och sen vattnar man litet försiktigt under vintern. Det ska jag prova i höst.



Vi har i många år talat om att vi borde ha en bastu. Att bada bastu lär vara bra för hälsan, lika bra för immunförsvaret som kalla bad har jag hört, och bra mycket trevligare

I höstas köpte vi en stor flotte att ha bastun på. Då kan man få sig ett kallt bad efter att man bastat, ifall andan mot all förmodan faller på, och man kan till och med sätta en utombordsmotor på flotten och puttra iväg. Nåväl, nu har vi gjort slag i saken i söndags levererades bastun som en byggsats. Idag monterade "vi" upp den, och det tog typ 3,5 timme att få den i det skick som syns på bilden. Om sanningen ska fram så behövde Björne hjälp av någon som är starkare än jag, för det är tungt att bära och lyfta. Som väl var fick vi hjälp av Patrik, Björnes systerson, som är stark och snäll. Det vedeldade bastuaggregatet är installerat och proveldat. Utsidan ska behandlas med järnvitriol. Sen blir det premiärbad!

Vad i all världen har en bastu med trädgårdsodling att göra, undrar du förstås. Jo, man kan torka mat i den! Man kan hänga knippen av örter i taket, ställningar för äppelskivor, till och med lägga in löken så det inte regnar på den. Fast det kanske är bäst att inte prata om det så Björne hör, för han har nog inte tänkt att bastun ska vara full av grönsaker när han ska använda den ... ☺

Igår omskolade jag tomatplantorna, så nu står var och en i sin egen lilla kruka. De ser mörkgröna och fina ut. Skillnad är det med melonplantorna, många frön har inte grott alls och de som har grott ser litet gulsiktiga ut. Bäst att plantera om dom också snart så de får litet mer näringsrik jord och gödselvatten.

Mitt lilla citronträd har fått löss, och det har spritt sig till en paprikaplanta och min stora uppstammade azalea. Jag har spolat dem med duschen i badkaret, men nu ska jag duscha dem med såpvatten.